

لبنان؛ از حیات خلوت تا گرداب

◆ مهران قاسمی

فرماندهان ارتش به رتبه سرهنگی دست یابد حافظ اسد نیز که در این میان نگران بی تجربگی بشار بود با محول کردن وظایف متعدد به وی سعی می کرد تا به نوعی ضمن مطرح کردن وی، زمینه را برای حضور او در سطوح بالای سیاسی فراهم سازد.

زمان موعود در همان روزهای آغازین هزاره سوم فرا رسید. در گذشت اسدبزرگ، زودتر از زمان انتظار بود و بدین ترتیب سوری‌ها دچار پارادوکسی شدند که در نهایت با اقدام پارلمان سوریه حل شد. حداقل سن ریاست جمهوری در آن زمان ۴۰ سال در نظر گرفته شده بود اما بشار جوان تنها ۳۴ سال داشت. پارلمان سوریه با تغییر قانون اساسی، حداقل سن ریاست جمهوری را به ۳۴ سال کاهش داد.

دشواری‌های اسد اما تنها با تغییر قانون پایان نیافت. او در بدو رسیدن به قدرت که با وقفه‌ای چند ماهه همراه بود، برای طلب حمایت عمومی، خبر از اجرای برخی سیاست‌های اصلاحی در عرصه اقتصادی، اجتماعی و سیاسی داد. بشار که در دوران انتظار برای برگزاری انتخابات و رسیدن به قدرت، زمانی که قدرت در اختیار کفیل ریاست جمهوری عبدالحلیم خدام بود، به وضوح قدرت سران حزب بعث و یاران قبلی پدرش را مشاهده کرده بود، امیدوار بود با جلب توجه مردم بتواند به تدریج این گروه قدیمی

برخوردار بود اکنون در میانه تنداب حوادث داخلی و خارجی دست و پا می‌زند.

رییس جمهور امروز سوریه، رسیدن خود به قدرت را بیش از هر چیز مدیون بازی حوادث است. مرگ برادر ارشد او در سال ۱۹۹۴ باعث شد تا بشار جوان به عنوان تنها آلترناتیو برای جانشینی حافظ اسد مطرح شود. او که تا آن زمان بر خلاف پدر و برادرش نه حضور در عرصه نظامی را تجربه کرده بود و نه حتی تجربه مدیریت سیاسی داشت، به ناگاه خود را در موقعیتی یافت که نیازمند اعتباری بود بسیار فراتر از آنچه وی صاحبش بود. بدین سان بشار اسد روانه ارتش شد و در فاصله شش سال توانست با الطاف

تاریخ معاصر سوریه با نام خاندان اسد پیوند خورده است. خاندانی از اقلیت علوی که با در دست گرفتن تمام اختیار حزب بعث، دهه‌هاست که حکومت را در این کشور که اکثریت آن را سنی‌ها تشکیل می‌دهند، در انحصار خود گرفته‌اند.

حافظ اسد، رهبر کاریزماتیک سوریه، هنگامی در گذشت که اکثریت کارشناسان بر این باور بودند که اوضاع آرام منطقه و کاهش تنش‌ها در اثر نزدیکی روزافزون اعراب و اسرائیل باعث خواهد شد جانشین جوان وی علیرغم فقدان تجربه لازم و جوانی، دوران دشواری را پیش رو نداشته باشد. سیر حوادث در هزاره سوم و به ویژه تحولات پس از یازده سپتامبر و سلطه گفتمان امنیت محور بر تعاملات جهان از یک سو و تاکید دولت جمهوری خواه آمریکا بر به سامان رساندن معضل خاورمیانه و متعاقب آن افزایش فشار بر سوریه برای خروج از لبنان و دست کشیدن از حمایت‌های گاه و بیگاه از گروه‌های مبارز فلسطینی و همزمان رویدادهای ناخوشایندی در عرصه جهان عرب حمله آمریکا به عراق و تشدید درگیری‌ها در اراضی اشغالی از سوی دیگر باعث شد تا بشار جوان دوران دشواری را پشت سر بگذارد. او که نه کاریزمای پدرش را داشت و نه از هوش سرشار حافظ اسد، که کلینتون را هم به اعتراف و تحسین و می‌داشت،

را از دایره سیاست خارج کند و خود زمام قدرت را در دست بگیرد. بازگشایی فضای سیاسی و آزاد سازی زندانیان سیاسی از جمله اقداماتی بود که با استقبال عمومی مواجه شد. اما دوران بازگشایی فضای سیاسی که عملاً از سوی کارشناسان داخلی و خارجی به "بهار دمشق" موسوم شد، دیری نپایید و به تدریج نهادهای امنیتی بار دیگر به صحنه بازگشتند.

مخالفان بشار، مسدود شدن مجدد فضا را ناشی از فریبکاری و عدم صداقت او می‌دانستند و سیاستمداران جوان را متهم می‌کردند که از شعارهای اصلاحی تنها برای جلب توجه مردم استفاده کرده و سپس آنها را به دور انداخته است اما در این میان هواداران اسد معتقد بودند که مخالفت "گروه قدیمی" و "بلندپایگان حزب بعث" با مشارکت عمومی در ساختار قدرت و تداوم انحصار سیاسی و دست کشیدن از رانت‌های اقتصادی باعث شکست برنامه‌های اصلاحی دولت اسد شده است.

جامعه سوریه اگر چه در اوایل همراه با هواداران سیاسی اسد به این باور رسیده بود که مخالفان باعث شکست برنامه‌های اصلاحی بشار اسد شده‌اند اما به تدریج و در گذر زمان که شاهد بسط قدرت پیش از پیش او و هم‌زمان به حاشیه رانده شدن تدریجی سیاستمداران قدیمی شدند، چنین بهانه‌هایی را چندان قابل اعتنا ارزیابی نکردند و حمایت اولیه آنها از بشار و سیاست‌های اصلاحی وی تبدیل به اعتراض خاموش نسبت به ناکامی وی شده است. در این میان برخی نیز او را متهم می‌کنند که از اصلاحات به عنوان دستاویزی برای گسترش سلطه خود بر کلیه ارکان قدرت و خدمت سیاستمداران قدیمی استفاده کرده است.

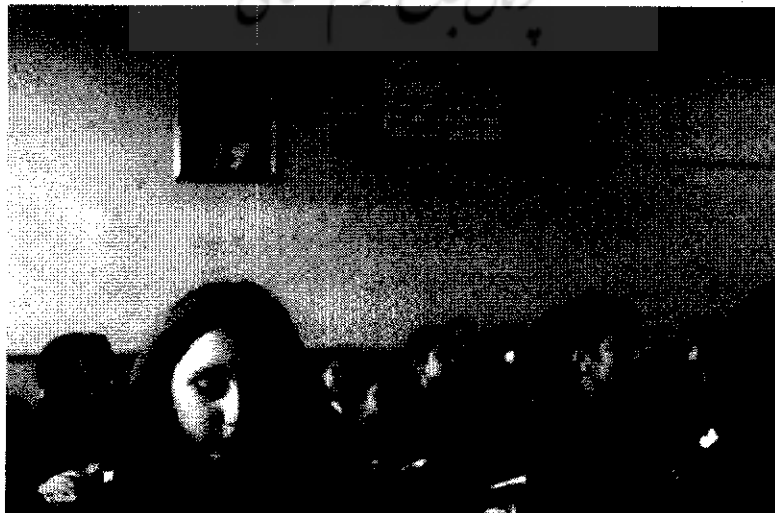
سوری‌ها، سالیان طولانی لبنان را حیات خلوت خود می‌شمردند. معمار حضور نظامی سوریه در لبنان نیز در این میان کسی نیست جز عبدالحلیم خدام، یار نزدیک حافظ اسد و معاون سابق بشار. لبنان اما در سالیان اخیر به تدریج از حالت حیات خلوت سوریه خارج و تبدیل به گرداب شده است. گردابی که اعتبار بشار را هر لحظه بیش از پیش در کام خود می‌کشد فشار جامعه

جهانی بر سوریه مبنی بر خروج از لبنان، در نهایت تا آنجا تشدید شد که بشار اسد جوان مجبور شد علیرغم مخالفت نظامیان سوریه که به صورت سنتی دارای قدرت بسیاری نیز هستند و نیز اعضای قدیمی حزب بعث، برای رهایی از فشارهای بین‌المللی دستور خروج نظامیان سوریه از لبنان را صادر کند. خروج نظامیان سوریه از لبنان، به تضعیف موقعیت بشار در میان نظامیان ارشد، که پیش از این نیز وی را چندان صاحب اعتبار نظامی تلقی نمی‌کردند، منجر شد و هر زمان بهانه‌ها را به دست سیاستمداران قدیمی حزب بعث داد که وی را به بی‌لیاقتی و ناکارآمدی متهم کنند.

ترور رفیق حریری، بدترین حادثه‌ای بود که می‌توانست حیثیت خدشه‌دار شده اسد در میان مردم را بار دیگر به چالش جدی بکشاند. از همان روزهای نخست ترور حریری، انگشت اتهام به سوی سوریه

خروج نظامیان سوری از لبنان به تضعیف موقعیت بشار در میان نظامیان ارشد منجر شد

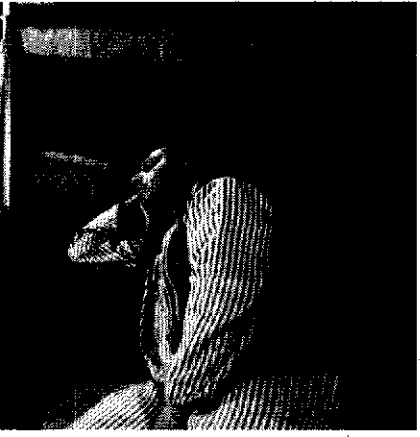
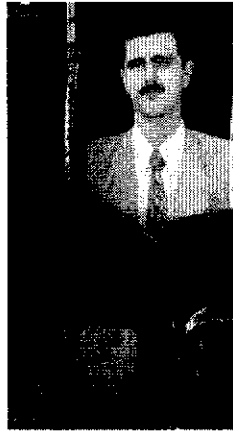
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی

و سران آن نشانه رفت. گزارش کمیسیون تحقیق سازمان ملل نیز در این میان از احتمال حضور برخی مقامات بلندپایه سوریه در طراحی ترور نخست‌وزیر فقید لبنان که هرگز رابطه مناسبی با سوریه نداشت سخن می‌گفت. در دسرهای بشار به تدریج پیچیده‌تر می‌شد. کمیسیون تحقیق این بار خود خواهان بازجویی از مقامات ارشد سوریه، که برخی دارای وابستگی‌های خانوادگی با وی بودند، شده بود. در چنین شرایط نایسامانی به اعتراف برخی از شاهدان مبنی بر شهادت دروغ، چنان هدیه‌ای آسمانی از راه رسید. دستگاه تبلیغاتی دمشق به راه افتاد و کمیسیون تحقیق و گزارش آن، بی اعتبار جلوه داده شد همه تصور می‌کردند که بشار جوان توانسته است از دامی جدی جان به سلامت به در برد، اما خودکشی کنعان و اظهارات عبدالحلیم خدام، سیاستمداری که چند ماه پیش از قدرت استعفا داده و راهی فرانسه شده بود، بار دیگر بشار را در معرض شعله‌های آتش قرار داد.

عبدالحلیم خدام سیاستمدار کهنه کار سوریه با بیش از نیم قرن سابقه حضور در پست‌های مختلف حزب بعث و با دارا بودن سابقه معاونت ریاست جمهوری و کفالت ریاست جمهوری در دوران حافظ اسد و بشار اسد، در ماه‌های میانی سال ۲۰۰۵ میلادی از پست خود استعفا داد، استعفایی که بسیاری آن را ناشی از فشارهای بشار می‌دانستند. با استعفای خدام و مهاجرت او به فرانسه، بشار شاید تصور می‌کرد که آخرین و قوی‌ترین عضو قدیمی حزب بعث را هم به حاشیه رانده است و اکنون زمان جشن گرفتن فرا رسیده است. خودکشی کنعان که از سوی کمیسیون تحقیق مورد بازجویی قرار گرفته بود و پس از آن اظهارات خدام مبنی بر این که بشار اسد بارها رفیق حریری را تهدید کرده و در صحبت‌های مستقیم و یا با ارسال پیام‌های غیرمستقیم از "خرد کردن استخوان وی" سخن گفته است، بار دیگر بشار را در تیررس اتهامات قرار داد.

واکنش مقامات سوریه به اظهارات خدام بسیار شتاب‌زده بود. او متهم به خیانت به وطن شد، در حالی که تا چند ماه پیش یکی از بالاترین مناصب سیاسی

خدام از جمع سیاستمداران قدیمی حزب بعث است و بر خلاف بشار که خواهان حذف این افراد از قدرت بوده، همواره از جمله حامیان حضور حزب بعث در قدرت محسوب شده است. او بدین ترتیب می‌تواند همچنان به قدرت مجموع اعضای قدیمی حزب بعث و نفوذ آنها در حمایت از خود حساب باز کند.

اما آیا تمامی این موارد باعث خواهد شد که غرب و یا جامعه بین‌الملل از وی به عنوان آلترناتیوی جدی برای جایگزینی اسد حمایت کنند؟

پاسخ قطعاً منفی است. در شرایط فعلی آمریکا ترجیح می‌دهد هر نوع تغییر در جغرافیای سیاسی منطقه به ویژه در کشوری چون سوریه، را به تعویق بیندازد. خدام در چنین شرایطی بعید به نظر می‌رسد که به عنوان آلترناتیوی جدی برای جایگزینی بشار مطرح شود، اما غرب و به طور خاص ایالات متحده می‌توانند از مطرح کردن وی به عنوان آلترناتیو، به عنوان ابزار فشار بر بشار اسد استفاده کنند. فشاری که در نهایت می‌تواند باعث شکل‌گیری معامله بزرگ شود. معامله‌ای که به موجب آن ایالات متحده تنها در قبال دست برداشتن از حمایت معنوی و یا مادی از این آلترناتیو، سوریه را - که به باور کاخ سفید جدی‌ترین حامی گروه‌های مبارز فلسطینی مخالف روند سازش است - به قطع حمایت‌های خود از این گروه‌ها وادار کرده و بدین ترتیب شانس تحقق نقشه راه را افزایش دهد. سیاست خارجی جمهوری خواهان پس از دو شکست در عراق و افغانستان، اکنون به شدت نیازمند یک پیروزی بزرگ است. تحقق نقشه راه می‌تواند آن پیروزی بزرگ باشد. بدین ترتیب خدام، چه جاه طلب و چه میهن پرست، تبدیل به ابزاری برای تحقق اهداف آمریکا در منطقه شده است.

خدام از سیاستمداران است که از سوی هواداران بشار اسد مخالف اصلاحات خوانده می‌شد اما اینک او ترجیح می‌دهد خود را اصلاح طلب معرفی می‌کند

آلترناتیو جدی برای اسد می‌بیند. آلترناتیوی که می‌تواند با دامن زدن به مشکلات داخلی، زمینه تضعیف هر چه بیشتر حکومت اسد را فراهم کند. خدام بر خلاف بشار اسد از اکثریت سنی سوریه است و بدین ترتیب می‌تواند مستطهر به حمایت اکثریت جامعه از خود باشد، در حالی که بشار از لحاظ قومی تنها منطقه علویه‌نشین شمال غربی سوریه را می‌تواند حامی خود بداند. شکست‌های متعدد بشار در عرصه سیاست خارجی و به ویژه خروج از لبنان جایگاه وی را در میان نظامیان سوریه تضعیف کرده است، اما خدام به عنوان معمار حضور نظامی سوریه در لبنان از محبوبیت به مراتب بالاتری در میان آنها برخوردار است. از سوی دیگر بشار به تدریج باید خود را آماده پاسخگویی به مردمی بکند که از ناکامی روند اصلاحات اقتصادی و سیاسی وعده داده شده ناراضی هستند، خدام با استفاده از چنین وضعیتی به راحتی می‌تواند محبوبیت سیاستمدار جوان سوریه را به چالش بکشد، در نهایت نیز نباید فراموش کرد که

سوریه را در اختیار داشت. گفته‌های خدام از سوی کشورهای غربی و کمیسیون تحقیق جدی گرفته شد، او با سابقه بیش از نیم قرن حضور در ساختار سیاسی سوریه و مناصب ارشد و نیز نقشی که به عنوان طراح و معمار حضور نظامی سوریه در لبنان دارا بود چنان اعتباری داشت که گفته‌های وی می‌توانست مستمسک افزایش فشارها بر اسد قلمداد شود. کمیسیون تحقیق پس از اظهارات خدام در موارد متعدد خواستار بازجویی از مقامات ارشد سوریه و دیدار - لفظی محترمانه برای بازجویی - بشار اسد شده است. این درخواست‌ها هر چند در ابتدا با مخالفت مقامات سوریه همراه بود اما با گذر زمان و پس از تن دادن سیاستمداران ارشدی چون رستم غزاله به بازجویی مجدد به نظر می‌رسد دمشق، همکاری را به عنوان تنها راه برگزیده است، راهی که هر چند می‌تواند در بهترین حالت تبرئه سوریه را در بر داشته باشد اما در نهایت نیز می‌تواند آخرین میخ‌ها را بر تابوت اعتبار سیاسی بشار بکوبد. خدام از جمله سیاستمداران ارشدی است که از سوی هواداران بشار به عنوان مخالف اصلاحات و روند اصلاحی معرفی می‌شد. اما، اینک در نخستین صحبت‌های پس از خروج از سوریه ترجیح می‌دهد خود را در قالب سیاستمداری اصلاح طلب و میهن پرست جلوه دهد که به دلیل "روند کند و ناامیدکننده اصلاحات" ترجیح داده است "این را برگزیند" چرا که این واقعیتی دایمی و عینی است و حکومت‌ها زودگذر. اما سخنان خدام از نگاه تحلیلی فراتر از اظهارات یک ناراضی سیاسی است. چهره‌ای که وی سعی دارد از خود نشان بدهد به همراه انتقادات پیگیر او به نظام سیاسی سوریه و شخص اسد و متهم کردن آنها به بی‌لیاقتی نشان می‌دهد که او خود را در قدامت

هموطنان ارجمند

با سپاگزاری صمیمانه از مساعدت شما عزیزان در ساخت اولین درمانگاه جامع کودکان هموفیل ایران
ضمن ارائه خدمات این درمانگاه به شرح زیر :

درمانگاه هموفیلی	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۸ شب
کلینیک فیزیوتراپی	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۲ بعد از ظهر
کلینیک دندانپزشکی	روزهای زوج ساعت ۹ صبح تا ۲ بعد از ظهر (با تعیین وقت قبلی)
کلینیک ارتوپدی	روزهای شنبه ساعت ۱ بعد از ظهر (با تعیین وقت قبلی)
کلینیک هیپاتیت	روزهای دو شنبه ساعت ۱۱/۵ صبح (با تعیین وقت قبلی)
کلینیک اطفال	روزهای زوج ساعت ۸ صبح تا ۲ بعد از ظهر
آزمایشگاه انعقاد	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۲ بعد از ظهر
آزمایشگاه ژنتیک	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۲ بعد از ظهر
آزمایشگاه روتین	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۲ بعد از ظهر
مشاوره ژنتیک	روزهای چهارشنبه و پنجشنبه ساعت ۹ صبح تا ۲ بعد از ظهر (با تعیین وقت قبلی)
کلینیک اعصاب و روان	روزهای چهارشنبه ساعت ۹ صبح
واکسیناسیون	روزهای زوج ساعت ۹ صبح الی ۲ بعد از ظهر
آموزش تزریق	با هماهنگی بخش پرستاری
داروخانه	روزهای شنبه تا پنجشنبه ساعت ۸ صبح تا ۶ شب

در جهت تجهیز و نگهداری این درمانگاه منحصر بفرد که به اعتقاد صاحب نظران بین المللی در منطقه
مدیترانه شرقی بی نظیر است و با توجه به اینکه کلیه خدمات آن به رایگان در اختیار مراجعین قرار
می گیرد نیازمند پشتیبانی و حمایت مستمر مردم و موسسات نیکوکار و خیر اندیش دارد. ضمن اعلام
آمادگی در جهت بازدید داوطلبین کمک به این درمانگاه شماره حساب ۱۲ بانک ملت شعبه فیاض بخش
قابل واریز در کلیه شعب بانک ملت جهت واریز کمکهای نقدی اعلام می گردد. در انتظار یاری شما هستیم.
کانون بهبود و پرورش هموفیلیای ایران

ادرس : درمانگاه جامع کودکان هموفیل ایران خیابان نلسون ماندلا (۳۱۳۵) تلفن ۳ ۸۸۹۹۷۲۲
ادرس دفتر مرکزی کانون بهبود و پرورش هموفیلیای ایران خیابان وصال شیرازی کوچه عباس شافعی بلاک ۵ تلفن ۶۶۴۹۸۵۵۸

شرکت ایران بهداشت

عرضه کننده کاملترین و پیشرفتهترین مجموعه وسایل و تجهیزات درمانی بیماریهای قلب و عروق
و جراحی آندوسکوپی و دردهای سرطانی تلفن : ۶۶۴۶۷۱۸۱ فاکس : ۶۶۴۰۲۹۵۶